

com/article/5219-nformatcijnopsihologchna-vjna-yak-nova-zagroza-zdorovyu-naselennya-ukrani-re.

7. Хворост Х. Ю. Інформаційно-психологічний вплив у розрізі безпеки здоров'я. Наука і освіта. 2016. №. 2-3. С. 184-190.

8. Гулай В. В., Базилюк К. Ф. Інформаційно-психологічна складова гібридної війни Російської Федерації проти України (2014-2021 рр.): теоретико-методологічні засади дослідження.

9. Рижков Е. В. Енергоінформаційна безпека суспільства і держави з позиції діяльності правоохоронних органів. Злочини проти особистої волі людини: матер. міжнар. наук.-практ. семінару (м. Харків, 19-20 вересня 2000 р.). Харків : «Книжкове видавництво» Лествиця Марії», 2002. С. 83-88.

10. Долженков О. Ф., Запорожцев Г. Є., Кіцул А. П., Рижков Е. В. Використання психологічних знань в оперативно-розшуковій діяльності: монографія. Одеса : НДРВВ ОІВС, 2001. 231 с.

11. Кузнецова О. Технології рефлексивного управління людьми в російських ЗМІ та протидія їм. URL: [https:// science.lpnu.ua/ sites/default/files/journal-paper/2019/apr/16170/kuznetsova3.pdf](https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/apr/16170/kuznetsova3.pdf).

УДК 377+378

DOI: 10.31733/17-03-2023-756-758

Олександр ГЕРАЩЕНКО

доцент кафедри тактико-спеціальної та спеціальної фізичної підготовки, кандидат юридичних наук, доцент

Олександр КОНЄВ

викладач кафедри тактико-спеціальної та спеціальної фізичної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Реформування системи освіти МВС України, удосконалення і підвищення рівня якості є важливою соціокультурною проблемою, яка обумовлюється процесами глобалізації та потребами формування позитивних умов для індивідуального розвитку майбутнього фахівця, його соціалізації та самореалізації у сучасному світі, зокрема на підґрунті особистісно-компетентнісного підходу.

У світі змін культурно-освітніх парадигм від людини потрібні компетентності нового формату, навички XXI століття, тобто глобальні компетентності, а саме:

– особистісні якості, риси характеру, які допомагають адаптуватися до стрімких змін навколишнього середовища (духовно- моральні цінності, соціально-культурні цінності, уміння працювати на результат, лідерські якості, ініціативність, допитливість, наполегливість);

– базові знання, вміння та навички, які допомагають вирішувати повсякденні завдання (навички осмисленого читання і письма, природничо- наукові знання, математична грамотність, фінансова та підприємницька грамотність, ІКТ-грамотність, культурна і суспільна грамотність тощо);

– компетенції, що допомагають вирішувати більш складні завдання, в ситуації невизначеності і швидких технологічних змін навколишнього середовища (критичне мислення, вміння спілкуватися, працювати в колективі, конструктивно взаємодіяти з членами команди, креативність, творче мислення) [1].

Аналізуючи співвідношення професіоналізму з різними аспектами зрілості фахівця, вчені виділяють чотири види професійної компетентності: спеціальну, соціальну, особистісну, індивідуальну:

Спеціальна, або діяльнісна професійна компетентність, характеризує володіння діяльністю на високому професійному рівні і включає не лише наявність спеціальних знань, а й уміння застосувати їх на практиці.

Соціальна професійна компетентність характеризує володіння способами спільної професійної діяльності і співпраці, прийнятими в професійному співтоваристві прийомами професійного спілкування.

Особистісна професійна компетентність характеризує володіння способами самовираження і саморозвитку, засобами протистояння професійній деформації. Сюди ж відносять здатність фахівця планувати свою професійну діяльність, самостійно приймати рішення, бачити проблему.

Індивідуальна професійна компетентність характеризує володіння прийомами саморегуляції, готовність до професійного зростання, несхильність професійному старінню, наявність стійкої професійної мотивації [2].

Рада Європи визначила п'ять ключових здоров'я зберігаючих компетенцій, яким вона надає особливого значення і якими повинні оволодіти молоді європейці:

Соціально-політична компетенція – здатність брати на себе відповідальність за власне здоров'я, брати участь у спільному прийнятті рішень, регулювати конфлікти ненасильницьким шляхом, брати участь у функціонуванні та у поліпшенні демократичних інститутів.

Соціокультурна компетенція стосується збереження життя в полікультурному суспільстві. Щоб перешкоджати виникненню расизму або ксенофобії, поширенню клімату нетерпимості, освіта повинна «озброїти» молодь міжкультурними компетенціями, такими, як розуміння відмінностей, повага один одного, здатність жити з людьми інших культур, мов і релігій.

Комунікативну компетенцію можна визначити як природну здібність людини до здорового спілкування, і як складову та фундаментальну характеристику професійної компетентності, володіння усним і письмовим спілкуванням, володіння кількома мовами, які важливі в роботі та суспільному житті.

Інформаційна компетенція. Суть даної компетенції трактується як сукупність готовності та потреба працювати з сучасними джерелами інформації в професійній та побутовій сферах діяльності, здатність критично аналізувати інформацію.

Здатність вчитися протягом життя розглядається як основа безперервної підготовки в професійній діяльності, а також в суспільному та особистому здоровому житті [3].

Таким чином, компетентісна зберігаюча парадигма – це адаптована під потреби постіндустріального суспільства, цифрова та інформаційна сучасна модель освіти МВС з аспектами забезпечення національної безпеки.

1. Дубасенюк О. А. Модернізація системи освіти в Україні в умовах сучасних глобалізаційних процесів. Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія: монографія. К. : ТОВ «Видавниче підприємство «Едельвейс», 2013. С. 253-262.

2. Кондес Т. В. Психологічні аспекти формування здоров'язберігаючих компетенцій в системі підготовки спеціалістів соціономічного профілю. Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць. Київ, Ніжин: П. П. Лисенко, 2018. № 9 (11). С. 106-114.

3. Burlakova I., Sheviakov O. Socio-psychological technologies of professional health formation. Public Administration and Law Review. Tallinn, Estonia: Scientific Center of Innovative Researches OÜ, 2021. Vol. 3 (7).